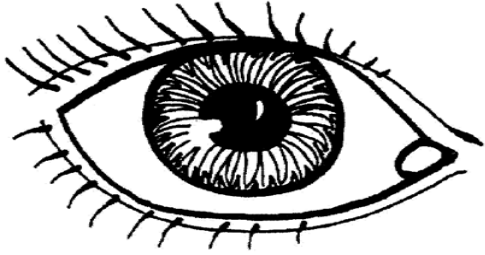

FEN BİLİMLERİ DERSİ BEŞ DUYU ÜNİTESİ KONU ÖZETİ

DUYU ORGANLARINI TANIYALIM

Işık, ses, koku, tat, sıcaklık, soğukluk, dokunma gibi çevreden gelen uyarıları algılayan organlara duyu organı denir. Vücudumuzda toplam beş tane duyu organımız vardır. Her duyu organının farklı görevleri vardır.

GÖZ: Çevredeki varlıkları, onların hareketini, rengini şeklini kısaca birçok özelliğini görmemizi sağlar. Gözler başımızın önündeki iki çukurda yer alır, iki tanedir. Gözlerimizi kaşlar, kirpikle ve göz kapakları korur

KULAK: Duymamıza yardımcı olur. Kulağımızla çevremizdeki sesleri işitiriz. Kafamızın iki tarafına yapışık şekilde iki tanedir.

DERİ: Deri vücudumuzu kaplayan bir yapıya sahiptir. Vücudu dıştan gelen mikroplara ve darbelere karşı korur. Soğuk-Sıcak, can acısı,

sertlik- yumuşaklık vb. dokunma duyularının alınmasını sağlar. Zararlı maddeleri ter yolu ile deriden dışarı taşır.

DİL: Yiyeceklerin tadını almamızı sağlar. Dil sayesinde acıyı, şekeri, tatlıyı, ekşiği tuzlu maddeleri algılayabiliriz. Dil Yutkunma, çiğneme ve içmeye yardım eder. Aynı zamanda konuşmamızda da önemli rol oynar.

BURUN: Koku alma organımızdır. Etrafımızdaki kokuları burnumuzla hissederiz. Ayrıca nefes alıp vermede görevlidir

Duyu organları birlikte çalışır. Bir varlığı algılamak birden fazla duyu organımızdan yararlanırız. Örneğin fırından yeni çıkmış bir simidi elimize aldığımızda simidin sıcaklığını derimizle hissederiz. Simidin kokusunu burnumuzla, tadını ise dilimizle algılarız. Tat alma ve koklama duyu organları birlikte çalışır. Bu nedenle burnumuz tıkalı olduğunda yemeklerin tadını alamayız.

DUYU ORGANLARININ GÖREVLERİ

Göz sağlığını korumak için;

- 1) Rengini Her sabah yüzümüzü yıkamalıyız.
- 2) Tozlu ortamlarda bulunmamalıyız.
- 3) Okuma ve yazma esnasında defter ve kitap ile aramızda 30 - 35 cm mesafe bırakmalıyız.
- 4) Gözlerimizi fazla ışıktan korumalıyız.
- 5) Beslenmemize dikkat etmeli, bol bol havuç, süt ve balık tüketmeliyiz.
- 6) Televizyona yakından bakmamalıyız.
- 7) Bilgisayarda fazla zaman harcamamalıyız.
- 8) Güneşe doğru çıplak gözle bakmamalıyız.
- 9) Işığın az olduğu yerlerde okuma yapmamalıyız.

Kulak sağlığını korumak için;

- 1) Kulaklarımızı temiz tutmalıyız.
- 2) Kulaklarımızı dış darbelerle karşı korumalıyız.
- 3) Sert cisimlerle kulağımızı karıştırmamalıyız.
- 4) Soğuklara karşı kulağımızı korumalıyız.
- 5) Yüksek sesli ortamlardan uzak durmalıyız.

6) Arkadaşlarımızın kulaklarına yüksek sesle bağırılmamalıyız.

Burun sağlığını korumak için;

- 1) Burun temizliğine dikkat etmeliyiz.
- 2) Burun temizliğini bol su ile yapmalıyız.
- 3) Tozlu ortamlarda oynamamalıyız.
- 4) Burun kıllarını koparmamalıyız.
- 5) Ne olduğunu bilmediğimiz maddeleri koklamamalıyız.
- 6) Burun kanamalarında burnumuzu sıkmalı üzerine buz koymalıyız.
- 7) Burnumuzu karıştırmamalıyız.

Dil sağlığımızı korumak için;

- 1) Ağız temizliğine dikkat etmeliyiz.
- 2) Aşırı sıcak veya soğuk yiyecekler yememeli ve içmemeliyiz.
- 3) Dişlerimizi fırçalarken dilimizi de arkadan öne doğru dikkatlice fırçalamalıyız.
- 4) Dilimizle ilgili bir rahatsızlık olduğunda doktora gidip muayene olmalıyız.

Deri sağlığımızı korumak için;

- 1) Vücudumuzu temiz tutup sık sık banyo yapmalıyız.
- 2) Derilerimizi ezilme, kesilme ve yanıklara karşı korumalıyız.
- 3) ortamlarda korunmalı şapka takmalı güneş kremi kullanmalıyız.
- 4)Çamaşır suyu, asit, deterjan gibi kimyasal maddelere dokunmamalıyız.
- 5) El ve ayak tırnaklarımızı uzadıkça kesmeliyiz.

Hazırlayan: Tuncay YILDIRICI